

מתוקים מדבש

ולחם צופים

התלהבות בעבודת ה'

בהעלותך את הנרות: מרמז רש"י ז"ל במתק לשונו שאמר שצריך להדליק, רצה לומר להעביר ולהלהיב את עצמו בעבודת ה' יתברך, עד שתהא שלהבת עולה מאלה, רצה לומר שבכל דבר מצוה ומצוה יהיה לו הרגל, כי הרגל על כל דבר שלטון, וזה אמר 'עולה מאלה' דייקא, והגוף נקרא מנורה.

לקדש כל שערי הנפש ויאירו באור התורה

בהעלותך את הנרות אל מול פני המנורה יאירו שבעת הנרות: הנה יש ז' שערים בנפש, שני עיניים, שתי אוזניים, שתי נקבי החותם, וחוש הפה, וצריך האדם לקדש הז' שערים אלו, ולהתנהג כל כך בקדושה, עד שיאירו באור התורה, וזה ענין שבעת קני המנורה, ואמרה התורה 'אל מול פני המנורה יאירו שבעת הנרות', אור התורה העליונה נקרא פני המנורה. (באורות המים)

ישיבת ביהמ"ד גורמת קדושה

והאיש אשר הוא טהור ובדרך לא היה: אמר הרה"ק רבי נפתלי מראפשיץ זי"ע בשם הרבי הק' מלובלין זי"ע זצ"ל, 'האיש אשר הוא טהור' למה הוא טהור מפני 'ובדרך לא היה', כי המסתובב בדרכים קשה עליו להישמר ולהיות טהור. הוסיף הרה"ק מראפשיץ 'אשרי יושבי ביתך' מסיים בפסוק 'תהילת ה' ידבר פי' ואילו 'אשרי תמימי דרך' מסיים 'תעיתי כשה אובד', והוסיף ואמר כי 'אשרי תמימי דרך' נכתב בתנאים אפי, כי כאשר האדם בדרך צריך לידע שמונה אופנים כיצד לעקוף דבר רע.

ו'הבית ישראל' זצ"ל הוסיף כי מי שמקיים 'אשרי תמימי דרך' ההולכים בתורת השם, שנוהר גם בלכתו בדרך מכל רע זה חשוב כפול שמונה-תמימי אפי. (יגדיל תורה)

צריך שירצה באמת

למה נגרע לבלתי הקריב את קרבן ה' וגו': וקשה הלא פטורים הם מן הדין, ואונס רחמנא פטריה (נדרים כ"ז), ומה יש כאן לומר 'למה נגרע', אלא 'עס איז זיי געגאנען אין לעבין' (הלך להם בנפשם) וגרמו בזה למצוה חדשה. (ליקוטי הרי"ם)

אין דבר העומד בפני הרצון

איש איש כי יהיה טמא לנפש או בדרך רחוקה: פעם אחת באו אנשים אל הרה"ק מרוזין זיע"א, ובקשו ממנו שיתפלל עליהם, שיוכלו נקל ליסע אליו בלא יסורין, אמר להם, זה הפירוש בגמ' (פסחים ס"ו:), 'איש איש כי יהיה טמא לנפש או בדרך רחוקה, ואמרו בגמ' אפילו חוץ לאסקופת עזרה', והקושיא ידועה.

אכן העניין הוא, כי יכול להיות שהאיש יהיה סמוך לביהמ"ק ולהיות נקרא בדרך רחוקה, יען כי נפשו טמאה, ומי שהוא טהור נפש, הגם כי רחוק מאוד, עם כל זה לא יהיה בדרך רחוקה, כי כל דבר תלוי ברצון האדם, אם ירצה באמת, יעזור לו השי"ת שיוכל ליסע.

להתפלל על צער השכינה סגולה לקבלת התפילה

ויצעק אל ה' לאמר קל נא רפא נא לה: ודקדקו המפרשים על תיבת 'לאמר' שהוא כמויות, ואפ"ל דהנה ידוע מספרים הק' דאם יש ח"ו יסורים על האדם יתפלל על צער השכינה שנגרם ע"י יסורין שעליו כמאמר המשנ' (סנהדרין מ"ו). בשעה שהאדם מצטער שכינה מה לשון אומרת קלני מראשי קלני מזרועי, ובוה מפרשים הש"ס (ב"ק צ"ב). כל המבקש רחמים על חברו והא צריך לאותו דבר הוא נענה תחילה, חברו זה הקב"ה כמו"ש (משלי כ"ה, י') רעך ורע אביך אל תעזוב, שאם מתפלל על צער השכינה הוא נענה תחילה כדי שיע"ז יוסר צער השכינה כמובן, וע"כ כאשר צעק משה להתפלל עבור מרים שתתראפא ויצעק משה אל ה' מה שנגרם צער השכינה לאמר 'קל נא רפא נא לה', כדי שלא יהא צער השכינה וממילא תתראפא.

"הלכתא לשבתא"

אין לסמוך על הנכתב כאן להלכה למעשה ובכל מקרה יש לשאול שאלת רב, והדברים לא נכתבו אלא לעורר לב המעיין.

כתב ביאור הלכה ד"ה ולא הניחה: בחידושי הגרע"א כתב דאפילו אדם אחר שאין הקדירה שלו מועיל המעשה שלו (שהניחה ע"ג קרקע) לאסור שוב להחזיר ואל שייך בזה אין אדם אוסר דבר שאינו שלו וכו'.

- ונחלקו הפוסקים בביאור דבריו הגרשז"א, שו"ת אבן ישראל (הגר"י פשר), ועוד כתבו שכל דברי הגרע"א היא דווקא אם נטל חבירו בכוונה והניחה ע"ג קרקע אז אסרה, אבל אם בטעות נטלה כגון החליף בין קדירת הלילה והיום וכדו' אז אפילו היא עצמו וכ"ש חבירו הניחה ע"ג קרקע ולא היה דעתו להחזירה, רשאי להחזירה.
- אמנם משנה הלכות (הגר"מ קליין) ועוד אסרו אף באופן כזה.
- ובשעת הדחק כגון שע"כ לא יהיה לו תבשיל חם לשבת, רשאי לסמוך על המקילין.
- ואם עדיין לא הניחה מידו, או הניחה ע"ג כסא וספסל, רשאי להחזיר לעת הצורך, כשלקח קדירתו או קדירת חבירו אף בלא דעת להחזירה.

חידת השבוע
יהלום
מקריסטל
פתרונות לשלוח
ליו"ר המערכת
הבה"ח יקותיאל
יהודה גרוס נ"י

לע"נ
האישה
החשובה מרת
סלימה שולמית
בת חנה ע"ה
נפטרה לאחר
יסורים קשים
ומרים ת.ג.צ.ב.ה.

נדבת ידידנו הנכבד הר"ר
מרדכי דוד גוטמן הי"ו
לרגל שמחת נישואי בנו
החתן נפתלי חיים הי"ו
עב"ג בת הרה"ג ר' אפרים
פישל גרין שליט"א
יזכו לבנות בית נאמן
בישראל לבנין עדי עד

נדבת ידידנו המוחותנים
הרה"ח ר' מרדכי ויזל הי"ו
והרה"ח ר' מנחם מענדל וקסמן
הי"ו
לרגל שמחת אירוסיו בנו החתן
יקותיאל יהודה ויזל הי"ו
עם בתו הכלה תחי' במזל טוב
יה"ר שיעלה הזוג יפה לבע"ע

נדבת ידידנו המוחותנים
הרה"ח ר' נתנאל שנטג הי"ו
והרה"ח ר' אריה ועג הי"ו
לרגל שמחת נישואי בנו החתן
משה יוסף שנטג הי"ו עם בתו הכלה תחי'
וברכת מזל טוב
לסבים הרה"ח ר' אברהם חיים פרקש הי"ו
והרה"ח ר' אליעזר ועג הי"ו
יה"ר שיעלה הזוג יפה לבנין עדי עד



סיפור לשבת קודש

לא כל מה שנכנס לאוזן יוצא מהפה

אותה חברה המשיכה לשווק את מוצריה, בלי לדעת על אותה שמועה, אך לאחר זמן קצר הורגש הדבר, כי כל יום שעובר, היא מקבלת פחות ופחות הזמנות, ומתוך כמות אדירה שהיתה משווקת יום יום, הגיעה להזמנות דלות ביותר, דבר שגרם לה הפסדים רבים של מיליוני דולרים. ולא היה להם מושג מאיפה נפל עליהם דבר זה, ומה חסר במוצריהם שהפסיקו להזמין.

ראשי החברה לא ישבו בחיבוק ידיים, ומיד כינסו אסיפה של כל הנוגעים בדבר, להתייעץ, מה קרה, ועל מה יצא הקצף של הצרכנים, שהרי תוצרתם ידועה הן בטיב המוצרים והן בטיב הכשרות. לאחר בדיקה יסודית, הגיעה לאוזנם השמועה, שהיות שהגאון הרב פיינשטיין לא סומך עליהם, לכן הפסיקו הצרכנים לקנות מתוצרתם.

דבר זה ציער אותם מאד, כי לא היתה שום סיבה שבגללה יהיה לרב קפידה עליהם. ומיד התארגנה משלחת של ראשי החברה לגשת לרב פיינשטיין ולעמוד מקרוב על הסיבות שגרמו לרב לא לתת בהם אמון, ומיד שמזו את פעמיהם לביתו של הרב, במטרה מוצהרת, שהם מוכנים לקבל עליהם כל דרישה מחמירה מצד הרב ולתקן את הטעון תיקון אם תהיה דרישה כזו.

רבי משה קיבל אותם בסבר פנים יפות כדרכו להאיר פנים לכל פונה, והראה להם פנים שוחקות, בניגוד למה שחששו בתחילה. ומיד ניגשו לעצם העניין, ושאלו אותו, כבוד הרב, מה ראה על כך שלא לסמוך עליהם?

הרב לא השיב, ובמקום לתת להם תשובה קם רבי משה ממקומו ניגש למטבח ופתח את המקרר, ולעיניהם הנדהמות, הראה להם שקית חלב מתוצרתם, ואמר להם זה מה שאני צורך יום יום. – דבר זה הדהים את הנוכחים ומיד העלו חששם בפני הרב, שכנראה יש מי שמפיץ שמועות לא נכונות בשמו וסיפרו לו את כל הקורות אותם. – רבי משה הבטיח להם לטפל בנושא ולבדוק את מקור השמועות. וגם הבטיח להם שיפרסם ברבים שאין לו כל ספק וכל חשש, ומוצריהם כשרים הם ל"מהדרין מן המהדרין".

לאחר בדיקה קצרה של השמועות ומקורם, הגיעו לאותו אדם שפירסם את השמועה בראשונה, שממנה התגלגלה הפרשה כולה. בשמוע רבי משה את הסיפור צחק ואמר, אכן אני מאשר את מה שאותו אדם סיפר, אך הפרשנות שלו בטעות יסודה, כי נכון הוא הדבר שהרמתי את אותו קנקן והנחתי אותו בחזרה, והסיבה שונה לחלוטין, הרמתי את הקנקן במטרה לקחת ממנו חלב, והרגשתי שהקנקן ריק, ולכן שלחתי את ידי לקחת חלב מהקנקן השני. ולא דובים ולא יער. וכמובן שהרב ז"ל עשה את כל ההשתדלות לפרסם ברבים את דעתו, שאין כל חשש, והכל כשר למהדרין מן המהדרין.

מעשה זה יש בו ללמדנו, כמה צריך האדם לשמור פיו ולשונו, ולפני שמביע דעתו אפילו על מה שראו עיניו, ואף אם הדבר ברור בעיניו כחד וחלק, יש לו לעצור ברוחו ולחשוב ולשקול בפלס שכלו, מה עלול הוא לגרום בפתחת חרצובות לשונו.

מספרים על מלך אחד שהיתה לו בת נאה במעשיה ומשכילה והיתה בת יחידה לאביה. המלך חשב ושקל מי הוא החתן שיהא ראוי לבתו. שהרי צריך הוא למלך אחר. וצריך שיהיו בעל מזדות טובות, ותכונות טובות ועל כלם משכיל נבון וחכם. החליט המלך לערוך מבחן לנתיניו, הציב בכיכר העיר שתי בובות זהות לחלוטין עד שלא היה אפשר לזהות הבדל ביניהן.

הוציא המלך כרוז לאמור: אדם שיגלה אם קיים הבדל בבובות או יגלה מוס בהם, יזכה להיות חתן למלך.

ותהום כל העיר ומי לא הגיע להראות כחו ותבונתו. אך בראותם את הבובות נאלמו דום. שתי בובות זהות לחלוטין. וכי להתל בנו רוצה המלך שאלו?

והנה הגיע בחור פקח וחרף מאד. עמד והתבונן מכל עברי הבובה ולבסוף הוציא קשית קטנה ואמר למלך: אדוני המלך, אני רואה באחת הבובות חור קטן בפה. יורשה לי לבדוק משהו? הסכים המלך.

נטל הבחור את הקשית והכניס אותה לאוזן הבובה וראה שהקשית יצאה דרך הפה של הבובה.

אמר למלך, אדוני המלך: מצאתי את הפתרון. מי שמכניס משהו מהאוזן ומיד יוצא הדבר מהפה אין לך מוס גדול מזה... שמה המלך לקראת "חתנו" ואמר לו: אכן, כך הדברים ובך בחרתי לבתי. כי אין לך מלך יותר גדול מאדם המסוגל לשמע ולא להוציא מהפה. כי "מה" יתרון לאדם בכל עמלו אשר יעמל תחת השמש", כי כל עמל האדם לפיהו.

ב"אפיקי מים" כתב מעשה שהיה עם רבינו משה פיינשטיין זצ"ל מגדולי הפוסקים בדור האחרון, וכך היה המעשה:

שתי חברות גדולות וידועות שמייצרות ומשווקות מוצרי חלב לסוגיהם בארצות הברית, דאגו לכך שתוצרתם תתאים ותענה לדרישות הכשרות של המגזר החרדי, שמהווה נתח לא מבוטל בשוק הצרכנות.

פעם הזדמן הגאון הגדול רבי משה פיינשטיין זצ"ל להתארח באיזה מקום, והגישו לשולחן ארוחה חלבית, ובשולחן היו שני קנקני חלב, שכל קנקן הכיל בתוכו שקית חלב מחברה אחרת. אחד מהנוכחים עקב אחרי הרב, וראה שהרב הושיט את ידו לקחת מאחד הקנקנים, הרים את הקנקן אך מיד הוריד אותו מידו, ומיד שלח את ידו ולקח מהקנקן השני ושתי ממנו. אותו אדם לא נתן לסיפור זה לחמוק לו מידיו, ומיד נתן פרשנות לעצמו:

אין ספק שכבוד הרב לא סומך על אותה חברה, עובדה היא שהעדיף את החלב של החברה המתחרה. והיות שאותו אדם לא היה אמון על מזת המתנינות, ופחז כמים היתה דרכו ומידתו, מיד החליט לזכות את הרבים ולהצילם ממכשול. ומפה לאוזן עברה השמועה; שהגאון רבי משה פיינשטיין לא סומך על מוצרי אותה חברה. וכדרך לשון הרע שעושה לו כגפיים, כי לשקר אין רגלים אך פעמים שיש לו כנפיים, וכאש בשדה קוצים הגיעה השמועה לבתים רבים משומרי אמונים, שהחליטו להיגזר ממוצריה של אותה חברה.

קוראים נכבדים נהנתם, החכמתם? להוי ידוע כי הוצאות ההדפסה עולים ממון רב, נא טלו חלק בהפצת העלון הנכבד הזה, קחו חלק בהפצת תורה ויראת שמים ותתברכו בכל הברכות האמורות בתורה, לתרומות וכל ענייני הגליון ניתן לפנות בטל' 054-8559959	לע"נ הילד יניק וחכים אברהם דוד חי ז"ל בן יבלחט"א יקותיאל יהודה נלב"ע י"ב תמוז תשפ"ד לאחר שהזכרן ביסורים תנצב"ה.	נדבת החתן שאול יהוקאל לנגסם הי"ו בן הר"ר משה אהרן לנגסם הי"ו לרגל שמחת איורסיו עב"ג בת הרב עזריאל רייכמן הי"ו יה"ר שיעלה הווג יפה לבע"ע	נדבת ידידנו הר"ר דוד בלך הי"ו לרגל שמחת הולדת הבת וברכת מזל טוב לאביו הר"ר מענדל בלך הי"ו יה"ר שיזכו לרוות רוב נחת דקדושה	העלון מוקדש לזכות רפאל בן הדר להצלחה בכל העניינים ברוחניות וגשמיות	נא להתפלל לרפואת זקני הרה"ג יצחק בן צילה שליט"א לרפו"ש בתושח"י	העלון מוקדש לרפואת יעקב בן מרים בתושח"י	לע"נ איש החסד והחינוך הבלתי נשכח הרה"ח ר' חיים שרגא פאוויל ב"ר מיכאל שר זצ"ל נלב"ע ז' אייר תשע"ב
							נא להתפלל לרפואת אברהם אהרן בן סימא גיטל לרפו"ש בתושח"י